

Grŵp Gweithredu Tryloywder

Y Peilot Adrodd: Taflen Wybodaeth i Rieni ac Aelodau o'r Teulu

Beth yw'r Grŵp Gweithredu Tryloywder (TIG)?

Mae'r Grŵp Gweithredu Tryloywder (TIG) yn grŵp a sefydlwyd gan y prif farnwr teulu yng Nghymru a Lloegr i helpu i wneud y system gyfiawnder i deuluoedd yn fwy agored. Rydym yn cynnal Peilot Adrodd ac efallai y bydd eich achos yn cael ei gynnwys. Rydym wedi cynhyrchu'r ddalen hon i esbonio ychydig am beth mae hyn yn ei olygu i chi.

Beth yw'r Peilot Adrodd?

Mae'r TIG yn cynnal peilot sy'n caniatáu i rai gohebwy'r ddod i wrandawiadau ac adrodd beth maen nhw'n ei weld a'i glywed. Bydd unrhyw beth sy'n cael ei adrodd yn cael ei wneud yn ddiennw fel nad oes modd eich adnabod chi a'ch teulu.

Mae'r cynllun peilot yn cael ei redeg mewn tri llys – Caerdydd, Leeds a Chaerliwelydd. Dim ond os yw'n cael ei wrando yn un o'r llysoedd hyn y bydd eich achos yn y cynllun peilot hwn.

Beth sy' dan sylw?

Beth sy'n digwydd nawr?	Beth fydd yn digwydd o dan y peilot?
<ul style="list-style-type: none">Mae bron yr holl wybodaeth mewn achos llys teulu yn breifat ac nid oes modd ei rannu. Os ydych chi'n ei rannu, gallech fynd i'r carchar neu gael dirwy gan farnwr.Gall newyddiadurwyr a blogwyr cyfreithiol cymwys ddod i wrandawiadau llys teulu ond ni allant ysgrifennu am achos neu adrodd ar achos heb ofyn i'r barnwr. Ni allwch siarad â newyddiadurwyr neu flogwyr cyfreithiol cymwys am eich achos.	<ul style="list-style-type: none">Bydd llawer o wybodaeth sensitif yn dal i fod yn breifat. Bydd preifatrwydd eich teulu yn cael ei ddiogelu.Gall newyddiadurwyr a blogwyr cyfreithiol cymwys ddod i wrandawiadau llys teulu, gwyllo'r gwrandawriad ac yna adrodd beth maen nhw'n ei weld gyda chaniatâd y barnwr.Gall newyddiadurwyr a blogwyr cyfreithiol cymwys edrych ar ddogfennau penodol o'r achos.Gallwch siarad â newyddiadurwyr neu flogiwr cyfreithiol cymwys am eich achos.

- Er mwyn caniatáu i hyn ddigwydd, bydd barnwr yn gwneud 'gorchymyn tryloywder', a fydd yn cynnwys y rheolau ar gyfer adrodd y mae'n rhaid eu dilyn.

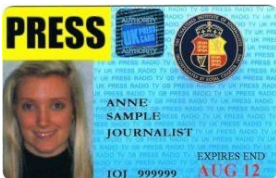
Beth yw gorchymyn tryloywder?

Fel rhan o'r cynllun peilot hwn, anfonir 'gorchymyn tryloywder' atoch. Mae hyn yn cynnwys rheolau'r hyn y gellir ei adrodd ac na ellir ei adrodd. Mae'r gorchymyn tryloywder yn caniatáu i ohebwyr adrodd am yr achos, ond yn dweud bod yn rhaid i bobl eraill beidio cyhoeddi gwybodaeth amdano.

Beth yw gohebydd?

Mae gohebydd yn newyddiadurwr gyda Cherdyn Gwasg y DU, neu gyfreithiwr nad yw'n ymwneud â'r achos ond sydd wedi'i awdurdodi i fynychu gwrandawriadau yn union fel newyddiadurwr (a elwir hefyd yn flogiwr cyfreithiol).

Cerdyn adnabod a gynhyrchir gan Awdurdod Gwasg y DU yw Cerdyn Gwasg y DU. Mae'n edrych fel hyn:

Bydd blogiwr cyfreithiol yn perthyn i siambrau bargyfreithwyr neu gwmni cyfreithiol, neu sefydliad fel Prifysgol neu elusen, a bydd yn gallu cadarnhau pwy ydyw.

Beth all gohebwyr ei weld o fy achos i?

Bydd gohebwyr yn cael gweld rhai dogfennau sylfaenol, fel y dogfennau y mae'r cyfreithwyr yn eu cynhyrchu i'w helpu i ddeall yr achos (a elwir yn amlinelliad o achos, dadleuon cryno, neu ddatganiad safbwynt). Os yw gohebydd eisiau gweld beth sydd mewn unrhyw ddogfen arall, mae'n rhaid iddo ofyn i'r barnwr am ganiatâd.

Beth ellir ei adrodd ac na ellir ei adrodd?

Yn gyffredinol, bydd y gorchymyn tryloywder yn dweud y gall gohebwyr adrodd am fanylion eich achos a'ch dogfennau achos, a'r hyn sydd wedi digwydd yn eich gwrandawriad. Bydd y gorchymyn tryloywder yn rhoi mwy o fanylion am ba bobl, llefydd, a sefydliadau y gellir eu henwi a pha rai na ddylid eu henwi. Gall y barnwr sy'n delio â'ch achos addasu'r gorchymyn tryloywder i wneud yn siŵr ei fod yn iawn i'ch teulu.

Ni all gohebwyr gynnwys:

- enwau unrhyw blant neu aelodau o'r teulu dan sylw;
- y llefydd mae'r plant yn byw neu'n mynd iddyn nhw;
- dyddiad geni unrhyw blant;
- ffotograffau ohonoch chi neu'r plant.

Weithiau bydd gorchymyn yn crybwyll pethau eraill na ddylid eu cynnwys mewn adroddiadau, i sicrhau nad oes modd adnabod eich teulu drwy ddamwain.

[Nid yw'r gorchymyn tryloywder yn caniatáu ichi adrodd na chyhoeddi unrhyw beth ynghylch yr achos.](#)

[Pwrpas hyn yw sicrhau nad oes modd eich adnabod chi a'r plant. Hyd yn oed os oes sylw yn y wasg i'ch achos, rhaid i chi beidio â chyhoeddi dim amdano - gan gynnwys postio ar y cyfryngau cymdeithasol - a rhaid i chi beidio â chopio na "hoffi" unrhyw sylw yn y cyfryngau.](#)

[Os byddwch chi'n cyhoeddi rywbeth am yr achos, gallech fod yn torri'r gyfraith.](#)

[Pwy sy'n penderfynu os yw fy achos yn cael ei gynnwys yn y Peilot Adrodd?](#)

Bydd y barnwr yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a yw eich achos wedi'i gynnwys yn y peilot hwn ai peidio. Os nad ydych yn awyddus i ohebydd adrodd am eich achos, byddwch yn gallu dweud hynny wrth y barnwr cyn iddo benderfynu, ond ni allwch optio allan heb i'r barnwr gytuno.

Pan fydd barnwr yn penderfynu, bydd yn meddwl am holl amgylchiadau'r achos ac yn cloriannu'r pethau yr ydych chi'n poeni amdanynt a'r nod o wneud gwaith y llys teulu yn fwy agored. Yna bydd y barnwr yn dweud wrthyfch a fydd yn:

- caniatáu eich cais, ac atal pob adrodd;
- newid y gorchymyn tryloywder, fel y gellir adrodd llai o wybodaeth;
- gadael y gorchymyn tryloywder yn weithredol.

[Ydw i'n gallu siarad â'r gohebydd?](#)

Ydych. Dim ond â gohebydd sydd â Cherdyn i'r Wasg neu sy'n 'gyfreithiwr awdurdodedig' y gallwch chi siarad. Os yw'r gohebydd eisoes wedi bod mewn gwrandawriad yn eich achos chi, bydd y barnwr wedi gwirio hyn a gallwch fynd yn eich blaen. Os nad yw wedi gwneud hynny, dylech wirio, fel y gallwch fod yn sicr nad ydych chi'n torri'r rheolau. Os oes amheuaeth, gofynnwch am weld Cerdyn y Wasg gan y newyddiadurwr neu ei gymwysterau.

Does dim rhaid siarad â gohebydd oni bai eich bod chi eisiau gwneud hynny. Mater i'r gohebydd yw sicrhau bod hawl i gyhoeddi beth bynnag mae'n ei gynnwys yn ei adroddiad. Ni chaniateir i chi rannu unrhyw ddogfennau llys gyda gohebydd ar wahân i'r dogfennau a restrir uchod, neu lle mae'r barnwr wedi dweud ei bod yn iawn gwneud hynny.

[Sut mae'r peilot yn cael ei werthuso?](#)

Bydd gwerthuswyr annibynnol yn edrych ar y peilot i weld pa mor dda y mae'n gweithio. Fel rhan o hyn, gall rhywun gysylltu â chi a gofyn i siarad â chi am eich profiadau.

[Beth os oes gen i unrhyw gwestiynau?](#)

Os oes gennych gyfreithiwr, siaradwch â'ch cyfreithiwr. Os nad oes gennych gyfreithiwr, cysylltwch â'r Llys. Bydd y gorchymyn tryloywder yn dweud wrthych pwy yw'r pwynt cyswllt ar gyfer eich achos.

Os hoffech siarad â rhywun o'r TIG, cysylltwch â'r ysgrifennydd TIG Jack Harrison drwy e-bost, pilots@thetig.org.uk. Sylwch na allwn siarad am eich achos gyda chi na rhoi unrhyw gyngor cyfreithiol i chi.